

**STICHTING NATIONAAL OUDERENFONDS
AMERSFOORT**

JAARREKENING 2019

24 april 2020

JAARREKENING 2019

Inhoudsopgave	blad
Balans per 31 december 2019	3
Staat van baten en lasten over het boekjaar 2019	4
Kasstroomoverzicht 2019	5
Algemene toelichting en grondslagen	6
Toelichtingen op de balans per 31 december 2019	8
Toelichtingen op de staat van baten en lasten 2019	13
Toelichting bestedingen 2019	17
Ondertekening van de jaarrekening	18
Controleverklaring	19

BALANS PER 31 DECEMBER 2019	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	1.209.825		674.839	
Materiële vaste activa	<u>2.478.331</u>		<u>1.484.560</u>	
Som der vaste activa		3.688.156		2.159.399
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	3.661.962		2.259.167	
Effecten	580.275		811.931	
Liquide middelen	<u>583.912</u>		<u>344.570</u>	
Som der vlottende activa		4.826.149		3.415.668
TOTAAL ACTIVA		<u>8.514.305</u>		<u>5.575.067</u>
KAPITAAL, RESERVES EN FONDSSEN				
STICHTINGSKAPITAAL		45		45
RESERVES EN FONDSSEN				
Continuïteitsreserve	2.071.782		1.673.395	
Bestemmingsreserves	<u>208.673</u>		<u>208.673</u>	
	2.280.455		1.882.068	
Bestemmingsfonds Ab Laane	455.806		467.325	
Bestemmingsfondsen projectgebonden	<u>0</u>		<u>86.350</u>	
		2.736.261		2.435.743
		<u>2.736.306</u>		<u>2.435.788</u>
VREEMD VERMOGEN				
Kortlopende schulden	<u>5.777.999</u>		<u>3.139.279</u>	
		5.777.999		3.139.279
TOTAAL PASSIVA		<u>8.514.305</u>		<u>5.575.067</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
BATEN			
Baten van particulieren	895.205	1.340.000	1.042.759
Baten van bedrijven	1.409.136	1.264.750	1.153.395
Subsidies van overheden	685.338	701.663	668.280
Baten van loterijorganisaties	3.328.208	2.623.500	2.310.404
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.474.578	1.387.500	1.676.578
Som van de baten	7.792.465	7.317.413	6.851.416
LASTEN			
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN			
Projectsubsidies	82.104	40.000	600.145
Evenementen	963.070	871.986	894.579
Projecten en diensten	3.299.480	2.759.602	2.428.742
Innovatie projecten	755.391	815.447	688.500
Pleitbezorging en communicatie	483.511	809.520	649.085
Overige lasten doelstelling	147.651	307.500	128.829
Som besteed aan doelstellingen	5.731.207	5.604.055	5.389.880
LASTEN WERVING BATEN	1.340.957	1.000.636	992.187
LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	480.205	512.184	598.691
Som van de lasten	7.552.369	7.116.875	6.980.758
SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	240.096	200.538	-129.342
Saldo financiële baten en lasten	60.422	17.500	-34.633
SALDO NA FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	300.518	218.038	-163.975
BESTEMMING SALDO			
Bestemmingsreserves			
Bestemmingsreserve financiering activa	0	0	0
Bestemmingsreserve projectsubsidies	0	0	0
Bestemmingsfondsen			
Fonds Ab Laane	-11.519	0	-19.303
Projectgerelateerde fondsen	-86.350	0	21.350
Mutatie in continuïteitsreserve	398.387	218.038	-166.022
Totaal bestemming	300.518	218.038	-163.975

KASSTROOMOVERZICHT (x € 1.000)	jaar 2019		jaar 2018	
	€	€	€	€
Saldo staat van baten en lasten	301		-164	
Afschrijving immateriële vaste activa	554		286	
Afschrijving materiële vaste activa	418		345	
Cashflow		1.273		466
Mutatie voorraden	0		0	
Mutatie vorderingen	-1.403		1.438	
Mutatie effecten	232		234	
Mutatie overige kortlopende schulden	1.939		-1.199	
Mutatie werkkapitaal		768		474
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		2.040		940
Investerings in immateriële vaste activa	-1.089		-620	
Investerings in vaste activa	-1.430		-607	
Desinvesteringen in vaste activa	18		-5	
KASSTROOM UIT INVESTERINGACTIVITEITEN		-2.501		-1.232
Mutatie kortlopende lening	700		0	
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		700		0
Netto kasstroom		239		-292
Beginstand liquide middelen		345		637
Eindstand liquide middelen		584		345

ALGEMENE TOELICHTING EN GRONDSLAGEN

ADRES STICHTING

Het adres van de stichting is Smallepad 30-E, 3811 MG Amersfoort. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 41150459.

DOEL EN MISSIE

Stichting Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor ouderen in Nederland voor wie onvoldoende zorg en aandacht is vanuit de maatschappij. Gezamenlijk bestrijden en voorkomen we eenzaamheid, verminderen kwetsbaarheid en bevorderen we zelfredzaamheid met als doel de oudere in staat te stellen zijn eigen leven te blijven leiden, zoals hij/zij dat wenst.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen c.q. nominale waarden. Baten en lasten worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden. Lasten die hun oorsprong hebben in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden voor loten VriendenLoterij berekend volgens een degressieve methode en voor overige immateriële vaste activa volgens de lineaire methode.

MATERIELE VASTE ACTIVA

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

De van externe partijen ontvangen eigen bijdragen voor BoodschappenPlusBussen worden op de balans verwerkt als vooruitontvangen leasebedragen.

VORDERINGEN

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

EFFECTEN

De ter beurze genoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

RESERVES EN FONDSSEN

De in het boekjaar gemaakte lasten waarvoor een bestemmingsreserve of -fonds is gevormd, worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Dotaties worden gedaan vanuit het resultaat. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsreserves worden door de bestuurder aangebracht. Beperkingen in de bestemming van bestemmingsfondsen worden door derden aangebracht.

GRONDSLAGEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cashflow, die bestaat uit het resultaat vermeerderd met de afschrijvingslasten, afzonderlijk gepresenteerd. Transacties waarbij geen sprake is van directe in- en uitgaande kasstromen (zoals het aangaan van financial lease overeenkomsten) worden enerzijds onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en anderzijds onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten gepresenteerd. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

BATEN

Baten uit eigen fondsenwerving zijn verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag, zonder dat de door het Ouderenfonds gemaakte kosten in mindering zijn gebracht. Donaties en giften zijn verantwoord in het jaar waarin zij zijn ontvangen, met uitzondering van ontvangsten, die in het boekjaar zijn toegezegd en kunnen worden toegerekend aan een bepaalde actie in het boekjaar zelf. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten uit subsidies van overheden worden in principe toegerekend aan de periode waarin de prestatie plaatsvindt. Indien een subsidie wordt verkregen, waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden, wordt de bate pas verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden.

Baten uit acties van derden worden verantwoord voor het door het Ouderenfonds ontvangen bedrag. Verwerking vindt plaats in het jaar waarin de baten uit de actie van derden is ontvangen dan wel door die derde is toegezegd. Alle baten uit acties van derden zijn vrij besteedbaar.

LASTEN

Bestedingen worden geheel toegerekend aan het jaar van toezegging. De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend aan (1) de doelstelling, (2) de werving van baten en aan (3) kosten van beheer en administratie. Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. De totale kosten van de werkorganisatie worden verbijzonderd naar taakgebieden op basis van salariskosten en formatie. Hiertoe wordt periodiek vastgesteld hoe de tijdsverdeling is over deze verschillende taakgebieden en op basis van deze tijdsverdeling worden de kosten van de werkorganisatie toegerekend.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

IMPACT CORONA CRISIS

Het Corona virus heeft grote invloed op de economie en daarmee een ook grote invloed op het Ouderenfonds. Om een gezond organisatie te blijven heeft het Ouderenfonds direct maatregelen getroffen. Zo zijn alle openstaande vacatures direct stop gezet en worden tijdelijke contracten van medewerkers alleen voor bepaalde tijd verlengd.

Het Ouderenfonds heeft een analyse gemaakt van de verwachte effecten op de programma's en de daarmee samenhangende baten, waaronder inkomsten loten VriendenLoterij, zakelijke partners, vermogensfondsen, particuliere donateurs en deelnemersbijdragen voor onze activiteiten. Op basis hiervan is de begroting voor de baten teruggebracht van € 9 miljoen naar € 8 miljoen en zijn de lasten daarmee in lijn verlaagd, zodat het saldo baten en lasten vrijwel gelijk blijft aan de oorspronkelijk begroting. Als onderdeel van de analyse heeft het Ouderenfonds ook een liquiditeitsprognose voor 2020 opgesteld, waaruit naar voren komt dat het Ouderenfonds geen liquiditeitsproblemen verwacht na de genoemde aanpassingen en mogelijke maatregelen.

De daling in omzet tijdens de corona crisis is aanzienlijk in vergelijking met 2019. Het Ouderenfonds zal daarom waar mogelijk gebruik maken van de ondersteuningsmaatregelen die de overheid biedt, waaronder het Noodfonds Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). In de bijgestelde begroting is hiermee rekening gehouden.

TOELICHTINGEN OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA INTELLECTUELE EIGENDOM boekjaar	Vrienden- Loterij €	overige €	totaal 2019 €
Aanschafwaarde per 1 januari	1.093.493	328.921	1.422.414
Investerings in het boekjaar	1.099.800	-10.890	1.088.910
Desinvesteringen in het boekjaar	0	261.713	261.713
Aanschafwaarde per 31 december	2.193.293	56.318	2.249.611
Afschrijvingen per 1 januari	466.914	280.661	747.575
Afschrijvingen in het boekjaar	519.917	34.007	553.924
Afschrijvingen op desinvesteringen in het boekjaar	0	261.713	261.713
Afschrijvingen per 31 december	986.831	52.955	1.039.786
Boekwaarde per 31 december	1.206.462	3.363	1.209.825

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA INTELLECTUELE EIGENDOM vorig boekjaar	Vrienden- Loterij €	overige €	totaal 2018 €
Aanschafwaarde per 1 januari	1.276.551	286.831	1.563.382
Investerings in het boekjaar	577.980	42.090	620.070
Desinvesteringen in het boekjaar	761.038	0	761.038
Aanschafwaarde per 31 december	1.093.493	328.921	1.422.414
Afschrijvingen per 1 januari	955.721	267.379	4.048.309
Afschrijvingen in het boekjaar	272.231	13.282	285.513
Afschrijvingen op desinvesteringen in het boekjaar	761.038	0	761.038
Afschrijvingen per 31 december	466.914	280.661	747.575
Boekwaarde per 31 december	626.579	48.260	674.839

De immateriële vaste activa hebben betrekking op de bedrijfsvoering. Via de PrijzenMarathon is in 2019 meer dan gebruikelijk geïnvesteerd in lotenwervende acties met de VriendenLoterij.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

VriendenLoterij	5 jaar
Overig	3-6 jaar

MATERIËLE VASTE ACTIVA ANDERE VASTE BEDRIJFSMIDDELEN boekjaar	t.b.v. bedrijfsvoering:		t.b.v. de doelstelling:	
	inventaris €	hardware €	BpB-bussen, enz. €	totaal 2019 €
Aanschafwaarde per 1 januari	287.386	198.771	2.715.027	3.201.184
Investerings in het boekjaar	0	5.757	1.424.585	1.430.342
Desinvesteringen in het boekjaar	148.839	92.050	342.328	583.217
Aanschafwaarde per 31 december	138.547	112.478	3.797.284	4.048.309
Afschrijvingen per 1 januari	150.473	130.764	1.435.387	1.716.624
Afschrijvingen in het boekjaar	22.674	37.493	358.173	418.340
Afschrijvingen op desinvesteringen in boekjaar	148.839	92.050	324.097	564.986
Afschrijvingen per 31 december	24.308	76.207	1.469.463	1.569.978
Boekwaarde per 31 december	114.239	36.271	2.327.821	2.478.331

MATERIËLE VASTE ACTIVA ANDERE VASTE BEDRIJFSMIDDELEN vorig boekjaar	t.b.v. bedrijfsvoering:		t.b.v. de doelstelling:	
	inventaris	hardware	BpB-bussen, enz.	totaal 2018
	€	€	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	250.943	185.873	2.369.148	2.362.213
Investerings in het boekjaar	36.443	12.898	557.401	345.885
Desinvesteringen in het boekjaar	0	0	211.522	200.317
Aanschafwaarde per 31 december	287.386	198.771	2.715.027	3.201.184
Afschrijvingen per 1 januari	128.708	93.862	1.366.044	1.588.614
Afschrijvingen in het boekjaar	21.765	36.902	285.865	344.532
Afschrijvingen op desinvesteringen in het boekjaar	0	0	216.522	216.522
Afschrijvingen per 31 december	150.473	130.764	1.435.387	1.716.624
Boekwaarde per 31 december	136.913	68.007	1.279.640	1.484.560

De investeringen in de materiële vaste activa betreffen in hoofdzaak de aanschaf van BoodschappenPlusBussen. In 2019 zijn meer bussen dan gebruikelijk aangekocht. De reden hiervoor is enerzijds dat een aantal bussen vervroegd is vervangen en anderzijds dat er meer nieuwe bussen door partners in gebruik zijn genomen dan de afgelopen jaren het geval was. Hiermee werd geanticipeerd op de afschaffing van de BPM vrijstelling per 1 januari 2020.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische levensduur:

Inventaris	5 jaar
Hardware	3 jaar
Vervoermiddelen	4-6 jaar
	(restwaarde BpB bussen met personenlift € 5.000)

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	2019	2018
	€	€
Debiteuren projectsubsidies	0	146.011
Debiteuren projecten en diensten	1.459.003	1.157.213
Nog te ontvangen van loterijorganisaties	1.436.359	710.501
Nog te ontvangen baten uit nalatenschappen	107.418	47.500
Nog te verrekenen BTW en BPM	531.700	98.091
Overige vorderingen en overlopende activa	127.482	99.851
	3.661.962	2.259.167

De post "Debiteuren projecten en diensten" betreft met name toegezegde subsidies van overheden. De post "nog te ontvangen van loterijorganisaties" betreft de afrekening met de VriendenLoterij over het vierde kwartaal. Deze afrekening is aanmerkelijk hoger dan 2018 door de extra opbrengsten in het vierde kwartaal uit de PrijzenMarathon. De post "nog te verrekenen BTW en BPM" is veel hoger dan in 2018 door de in 2020 terug te ontvangen BPM van de vele nieuwe BoodschappenPlusBussen, die eind 2019 in gebruik zijn genomen.

EFFECTEN	2019	2018
	€	€
Het verloop van de effectenportefeuille gedurende het kalenderjaar is als volgt:		
Boekwaarde per 1 januari	811.931	1.046.160
Aankopen in het boekjaar	292.491	327.735
Verkopen in het boekjaar	-589.947	-532.574
Koersresultaten in het boekjaar	65.799	-29.390
Boekwaarde per 31 december	580.275	811.931

De effectenportefeuille van het Ouderenfonds bestaat uit een verantwoorde verhouding vastrentende waarden, alternatieve beleggingen en aandelenbeleggingen met beperkt risico. Het streven is een mix te vinden waarbij het rendement voldoende hoog is en de risico's van waardedaling tegelijkertijd beperkt zijn.

KAPITAAL, RESERVES EN FONDSEN

Het totale eigen vermogen van het Nationaal Ouderenfonds bedraagt per 31 december 2019 circa € 2,7 miljoen.

Hoofdpijnen voor het vermogensbeleid van het Ouderenfonds zijn:

* een reservering van middelen is wenselijk voor de continuïteit van steun aan de doelstelling

* vorming van reserves zonder specifieke bestemming is niet wenselijk

* een reserve als bron van inkomsten is toegestaan als de opbrengst ervan noodzakelijk is voor de realisatie van de doelstelling op de langere termijn.

CONTINUÏTEITSRESERVE	2019	2018
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	1.673.395	1.839.417
Toevoeging	398.387	0
Onttrekking	0	-166.022
Stand per 31 december	2.071.782	1.673.395

De continuïteitsreserve wordt sinds 1988 gevoerd om de continuïteit te waarborgen ingeval van tijdelijke sterk terugvallende opbrengsten en om zeker te stellen dat het Ouderenfonds ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De huidige beleidslijn van de bestuurder is een continuïteitsreserve op termijn van maximaal 1,5 maal de totale kosten van de werkorganisatie. De bestuurder is in overleg met de Raad van Toezicht over een verfijning van deze beleidslijn.

Geconstateerd is dat de continuïteitsreserve de afgelopen jaren te laag was en er is daarom een bewuste keuze gemaakt om deze binnen drie jaar op het gewenste peil te brengen. Indien de jaarrekening een overschot geeft, na eventuele bestemming aan of uit bestemde fondsen en bestemde reserves, zal dit overschot geheel worden toegevoegd aan de reserve.

De continuïteitsreserve is in 2019 met € 398.387 gestegen. Hier mee is een belangrijke stap gezet om de continuïteitsreserve te verhogen, die de komende twee jaar zal worden voortgezet.

BESTEMMINGSRESERVES

Reserve financiering activa	2019	2018
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	83.673	83.673
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	83.673	83.673

Reserve projectsubsidies	2019	2018
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	125.000	125.000
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	125.000	125.000

Totaal Bestemmingsreserves per 31 december	208.673	208.673
---	----------------	----------------

De bestuurder heeft het noodzakelijk geacht een deel van de eigen middelen aan te wenden ten behoeve van activa bedrijfsvoering en activa ter realisering van de doelstelling. Voor dit doel wordt een reserve financiering activa aangehouden. Op deze bestemmingsreserve berust geen verplichting. Het betreft hier het voortzetten van een bestendige gedragslijn. De bestuurder acht het wenselijk om de voortgang en realisatie van de projectsubsidies te garanderen door een specifieke bestemmingsreserve aan te houden. Voor de overige activiteiten is direct zicht op beschikbare middelen, zodat hiervoor geen bestemmingsreserve hoeft te worden opgenomen.

BESTEMMINGSFONDSEN

Ab Laane Fonds	2019	2018
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	467.325	486.628
Toevoeging	22.931	17.614
Onttrekking	-34.450	-36.917
Stand per 31 december	455.806	467.325

In 2011 heeft het bestuur van Stichting Ab Laane besloten om het beheer van een bedrag, groot € 522.500 bij het Nationaal Ouderenfonds onder te brengen als "fonds op naam". Dit fonds dient te worden besteed overeenkomstig hetgeen bij de schenking is bepaald, te weten voor "intramurale ouderenzorg".

In 2018 is per saldo besteed € 34.450 en is toegevoegd een bedrag van € 22.931 (som van rente van gemiddeld vermogen en aandeel in acties VriendenLoterij), zodat ultimo 2019 een bedrag resteert van € 455.806.

Projectgerelateerde fondsen	2019	2018
Het verloop is als volgt:	€	€
Stand per 1 januari	86.350	65.000
Toevoeging	0	21.350
Onttrekking	-86.350	0
Stand per 31 december	0	86.350

Het bedrag per ultimo 2018 betreft enerzijds een van ASN additioneel ontvangen bedrag van € 65.000, dat in 2017 als bate is verantwoord. Daarnaast is in 2018 € 21.350 als resultaatbestemming toegevoegd aan een bestemmingsfonds voor OldStars projecten, waarvoor de baten in 2018 zijn ontvangen. Omdat in 2019 de betreffende bestedingen hebben plaatsgevonden en er geen nieuwe toevoegingen zijn, is de stand per ultimo 2019 nul.

KORTLOPENDE SCHULDEN	2019	2018
	€	€
Aan projecten toegezegde subsidies/bijdragen	27.085	134.746
Leveranciers	1.238.199	488.165
Nog niet gerealiseerde beschikkingen innovatie projecten	978.521	870.470
Vooruitontvangen bedragen projecten	1.279.401	528.150
Vooruitontvangen leasebedragen BoodschappenPlusBussen	1.105.700	594.446
Belastingdienst loonheffingen	174.723	159.122
Nog te ontvangen facturen	128.699	133.443
Lening t.b.v. financiering investering in werving baten	700.000	0
Overige kortlopende schulden	145.671	230.737
	5.777.999	3.139.279

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren, gelegen na één jaar na balansdatum worden verwerkt onder de langlopende schulden.

Onder de leveranciers is in 2019 een bedrag van € 1.050.308 opgenomen, dat betrekking heeft op aangeschafte BoodschappenPlusBussen. Door de afschaffing van de BPM vrijstelling op 1 januari 2020 zijn in met name december meer bussen geleverd dan gebruikelijk. Hierdoor is dit bedrag aanmerkelijk hoger dan in 2018.

De eigen bijdragen voor BoodschappenPlusBussen worden verwerkt als vooruitontvangen leasebedragen.

De lening t.b.v. financiering investering in werving baten is afgesloten bij de Rabobank ter financiering van de investering in lotenwervende acties voor de PrijzenMarathon van de VriendenLoterij. Deze lening heeft een looptijd van 1 jaar en loopt af op 31 juli 2020.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

Op 2 januari 2018 is een nieuw kantoor in Amersfoort in gebruik genomen. De huurovereenkomst hiervoor is ingegaan op 1 februari 2018 en heeft een looptijd van zeven jaar met een stilzwijgende verlenging van telkens vijf jaar. De huurprijs van dit nieuwe kantoor wordt jaarlijks herzien op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De huursom van het kantoorpand bedraagt op 1 februari 2019 € 8.999 per maand exclusief servicekosten. In dit bedrag is verwerkt € 417, die samenhangt met de eenmalige korting van € 25.000, die het Ouderenfonds van verhuurder heeft ontvangen en gedurende vijf jaar wordt verrekend met de huursom. Een deel van de verdieping wordt onderverhuurd. Er is een huurgarantie van € 13.800 per jaar (ofwel € 1.150 per maand), die het Ouderenfonds ontvangt tot 31 december 2020 als onderverhuur minder opbrengt.

Voor de lening van € 700.000, afgesloten bij de Rabobank ter financiering van de investering in lotenwervende acties voor de PrijzenMarathon van de VriendenLoterij, zijn als zekerheden verstrekt eerste pandrecht op inventaris en transportmiddelen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN

Het Ouderenfonds heeft met de VriendenLoterij een overeenkomst gesloten inzake uitkering van een jaarlijks uitsluitend door de VriendenLoterij te bepalen bedrag uit het vrij besteedbare deel van de reguliere trekkingen van de VriendenLoterij.

TOELICHTINGEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

BATEN VAN PARTICULIEREN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Donaties en giften	624.301	1.050.000	698.333
Eigen bijdragen	128.388	140.000	73.148
Nalatenschappen en legaten	142.516	150.000	271.278
Som van de baten van particulieren	895.205	1.340.000	1.042.759

De baten uit donaties en giften zijn in 2019 lager dan begroot, met name omdat gedurende het jaar is besloten de investeringen in particuliere fondsenwerving te verlagen, omdat een gepland groot particulier fondsenwervingsproject dat in 2019 van start zou gaan geen doorgang vond. Het Ouderenfonds is voornemens baten uit nalatenschappen en legaten de komende jaren te laten groeien door zich actief te blijven opstellen in voorlichting en communicatie. De eigen bijdragen bij evenementen blijven iets achter bij de begroting.

BATEN VAN BEDRIJVEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Giften bedrijven	845.494	998.750	725.773
Baten bedrijven in natura	563.642	266.000	427.622
Som van de baten van bedrijven	1.409.136	1.264.750	1.153.395

De baten in natura zijn aanmerkelijk hoger dan begroot. Deze extra baten betreffen (communicatie) bijdragen aan onze projecten en evenementen.

SUBSIDIES VAN OVERHEDEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Subsidies innovatieprojecten	605.017	701.663	668.280
Subsidies overige programma's	80.321	0	0
Som van de subsidies van overheden	685.338	701.663	668.280

Dit betreft bijdragen die het Ouderenfonds ontvangt van overheden, via organisaties die van overheden verkregen subsidies onder dezelfde voorwaarden toewijzen of verdelen, voor het uitvoeren van innovatie projecten voor ouderen, alsmede voor het OldStars programma. De inkomsten van subsidies voor deelname aan projecten zijn ongeveer gelijk aan de begroting. Het Ouderenfonds neemt per 31 december 2019 deel aan negen (Europese) innovatieprojecten. Het Oldstars programma betreft in 2019 acht verschillende sporten.

Alle subsidies hebben een incidenteel karakter en hebben betrekking op inzet en deelname aan de projecten. Ze dekken geen algemene kosten.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
VriendenLoterij vaste bijdrage	200.000	200.000	200.000
Geormerkte loten VriendenLoterij	2.936.333	2.300.000	1.862.904
Overige baten VriendenLoterij	191.875	123.500	247.500
Som van de baten van loterijorganisaties	3.328.208	2.623.500	2.310.404

Het betreft hier € 2.934.401 aan bruto baten van acties met de VriendenLoterij uit 2019. Daarnaast is hierin opgenomen € 1.932 uit 2018 opgenomen, die bij het opmaken van de jaarrekening 2018 nog niet bekend was. Het bedrag is aanmerkelijk hoger dan de begroting door de baten uit de PrijzenMarathon, waarmee in de begroting geen rekening was gehouden. De vaste bijdrage betreft het vierde jaar van de overeenkomst 2016-2020 en wordt naar verwachting ontvangen in maart 2020. Deze baten zijn vrij besteedbaar.

Daarnaast is onder overige baten opgenomen geormerkte bijdragen voor twee projecten toegerekend aan 2019. Het gaat hierbij om € 61.875 voor het project 'Ondersteuning mantelzorgers van partners met dementie' (totale toezegging ontvangen in 2017: € 495.000) en € 130.000 voor het project 'De derde Helft' (totale toezegging ontvangen in 2019: € 495.000).

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINST-STREVEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Giften voor Premieplanprojecten	-8.314	0	515.416
Baten voor BoodschappenPlusBussen	502.843	580.000	443.084
Giften voor andere projecten	980.049	807.500	718.078
Som van de baten van andere organisaties	1.474.578	1.387.500	1.676.578

De baten voor BoodschappenPlusBussen zijn in 2019 lager dan begroot, met name doordat aan het begin van 2019 een aantal BoodschappenPlusBussen later in gebruik is genomen, dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. De giften voor andere projecten zijn hoger dan begroot, met name omdat er giften zijn binnengekomen voor programma's als Oldstars-Migranten en de Derde Helft, waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.

BESTEED AAN PROJECTSUBSIDIES	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Toekenning van subsidies aan projecten	51.389	40.000	506.615
Kosten van de werkorganisatie	30.715	0	93.530
Totaal besteed aan de doelstelling	82.104	40.000	600.145

Dit betreft in 2019 met name subsidies, die worden verstrekt vanuit het bestemmingsfonds Ab Laane. Daarnaast betreft dit voor een klein bedrag nog een uitloop in 2019 van het Premieplan programma, dat in 2018 is beëindigd.

BESTEED AAN EVENEMENTEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Activiteiten gedurende het gehele jaar (incl. kerst)	569.000	498.500	486.606
Kosten van de werkorganisatie	394.070	373.486	407.973
Totaal besteed aan de doelstelling	963.070	871.986	894.579

Het evenementenbureau heeft in 2019 weer veel activiteiten en uitstapjes georganiseerd. Het gaat daarbij onder meer om stranduitjes, circusvoorstellingen, boottochten en kerstdiners. Omdat er meer vraag is naar evenementen zijn er in 2019 meer evenementen georganiseerd dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

BESTEED AAN PROJECTEN EN DIENSTEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	1.377.518	1.311.500	1.203.917
Kosten van de werkorganisatie	1.921.962	1.448.102	1.224.825
Totaal besteed aan de doelstelling	3.299.480	2.759.602	2.428.742

De uitgaven zijn hoger dan de begroting. De belangstelling voor de BoodschappenPlusBussen is onverminderd groot. Eind 2019 rijden er 103 BpB-bussen in Nederland.

Daarnaast zijn nog veel andere projecten en diensten georganiseerd. Te noemen zijn: Oldstars, De Derde Helft, de Nationale Ouderendag, Onzichtbare Ouderen, Match, Welkom Online, Schrijfmaatje, Zilverlijn, Mantelzorg voor partners met dementie en Samen Breien.

De kosten van de werkbegroting zijn hoger dan begroot, omdat in 2019 programma's zijn gestart die niet in de begroting waren opgenomen. Deze programma's, waaronder OldStars Migranten en Derde Helft, zijn gestart toen hiervoor in de loop van 2019 funding beschikbaar kwam, die niet in de begroting was opgenomen.

BESTEED AAN INNOVATIE PROJECTEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Besteed middels uitgaven aan derden	375.374	425.672	419.401
Kosten van de werkorganisatie	380.017	389.775	269.099
Totaal besteed aan de doelstelling	755.391	815.447	688.500

De deelname aan de Europese innovatie projecten werd in 2019 voortgezet. Het Ouderenfonds neemt per 31 december 2019 deel aan negen innovatie projecten. De uitgaven zijn in 2019 iets lager dan de begroting, omdat de uitvoering van enkele projecten gedeeltelijk is doorgeschoven naar 2020.

BESTEED AAN PLEITBEZORGING EN COMMUNICATIE	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	307.277	600.000	332.344
Kosten van de werkorganisatie	176.234	209.520	316.741
Totaal besteed aan de doelstelling	483.511	809.520	649.085

Het Ouderenfonds staat midden in de samenleving en vindt het heel belangrijk om aandacht te vragen voor de ouderen en het publiek te betrekken bij het werk voor ouderen. In 2019 is aanmerkelijk minder uitgegeven dan begroot, omdat een begrootte landelijke campagne niet heeft plaatsgevonden.

OVERIGE LASTEN DOELSTELLING	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Besteed d.m.v. uitgaven aan derden	147.651	240.000	128.829
Kosten van de werkorganisatie	0	67.500	0
Totaal overige lasten	147.651	307.500	128.829

In deze post zijn de kosten opgenomen t.b.v. de doelstelling, die niet aan specifieke activiteiten zijn toegerekend. Dit betreft onder meer uitgaven voor ons nieuwe ICT systeem

LASTEN WERVING BATEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Lasten derden t.b.v. werving baten	868.422	670.000	579.922
Kosten werkorganisatie voor werving baten	472.535	330.636	412.265
Totale lasten werving baten	1.340.957	1.000.636	992.187
% werving baten (lasten werving baten / geworven baten)	17,2%	13,7%	14,5%

In 2019 is opnieuw veel aandacht besteed aan fondsenwerving particulieren, nalatenschappen en zakelijke markt. Daarbij is vooral geïnvesteerd in vormen van fondsenwerving, die op langere termijn tot structurele inkomsten leiden zoals strategische partnerships.

Ook in 2019 zijn weer acties met de VriendenLoterij uitgevoerd, waaronder dit jaar de PrijzenMarathon. De externe kosten hiervoor worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven op basis van de economische levensduur van de betreffende loten. Door de extra loten uit de PrijzenMarathon (die ook hogere baten opleverden) zijn de afschrijvingslasten in 2019 hoger dan begroot. Eveneens door de PrijzenMarathon zijn de kosten werkorganisatie voor werving baten hoger dan begroot.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Financiële baten			
Dividend, couponrente en interest banken	3.273		5.239
Gerealiseerde koersresultaten	26.787		20.037
Ongerealiseerde koersresultaten	37.113		-49.427
Totaal financiële baten	67.173	25.000	-24.151
Financiële lasten	6.751	7.500	10.482
Saldo financiële baten en lasten	60.422	17.500	-34.633

Op de effectenportefeuille zijn de volgende rendementen behaald: 8,7% -3,6%

De financiële lasten betreffen de kosten van de beleggingen.

LASTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Kosten werkorganisatie beheer, beleid, bestuur en administratie	480.205	512.184	598.691
Totale lasten t.b.v. beheer en administratie	480.205	512.184	598.691

TOELICHTING LASTENVERDELING	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Lonen en salarissen	2.217.445		1.968.509
Sociale lasten en ziekengeldverzekering	361.318		339.347
Pensioenverzekeringen	186.510		172.031
Reis- en verblijfkosten	95.986		85.053
Overige personeelskosten	452.297		318.687
Totale personeelskosten	3.313.556	2.851.203	2.883.627
Huisvestingskosten	206.380	220.000	216.314
Kantoorkosten	236.073	163.500	153.631
Overige algemene kosten	99.728	96.500	198.154
Totale kosten werkorganisatie	3.855.737	3.331.203	3.451.726

Op 31 december 2019 waren 41,3 fte (2018: 39,3 fte) personeelsleden bij het Ouderenfonds werkzaam. De totale personeelskosten zijn € 462.353 hoger dan begroot. Dit komt met name, omdat in 2019 programma's zijn gestart die niet in de begroting waren opgenomen. Deze programma's zijn gestart, omdat hiervoor in de loop van 2019 funding beschikbaar kwam, die ook niet in de begroting was opgenomen. Daarnaast waren er aanzienlijk meer kosten, omdat opnieuw tijdelijk enkele vacatures in de werkorganisatie door duurdere ZZP-ers moesten worden ingevuld. De post kantoorkosten is hoger door onder meer extra kosten voor de beveiliging van onze ICT infrastructuur en de implementatie van ons nieuwe ICT systeem.

Voor alle medewerkers, inclusief de bestuurder, is de CAO Sociaal Werk, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing. Het is een bewuste keuze van het Ouderenfonds om ook de bestuurder onder de CAO te laten vallen. Er is geen argument of aanleiding om voor de bestuurder een afzonderlijke honorering toe te passen. De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Het Ouderenfonds kent voor haar bestuurder en medewerkers een pensioenregeling op basis van het middelloonstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Ouderenfonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toegestane premies. De pensioenlast in de staat van baten bestaat uit de verschuldigde premies over het lopende jaar. Aan personeel noch aan de bestuurder en Raad van Toezicht-leden zijn leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

SALARIS BESTUURDER	2019		2018	
	€	€	€	€
De bestuurder heeft een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd (36 uur; parttime percentage 100%).				
De lasten van de bestuurder bestaan uit de volgende elementen:				
Bruto salaris	€ 101.461		€ 101.340	
Individueel keuzebudget	€ 18.970	€ 120.431	€ 18.947	€ 120.287
Pensioenlasten (werkgeversdeel)		€ 10.960		€ 11.259
Aanvullende bruto autokostenvergoeding		€ 5.563		€ 6.528
		<u>€ 136.954</u>		<u>€ 138.074</u>

De 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' wordt door het Ouderenfonds nageleefd. De bezoldiging van de directeur/bestuurder is geheel conform het beloningsformat als bedoeld in de beloningsregeling, uitgaande van een BSD-score van 470 en blijft binnen het maximaal toegestane jaarinkomen.

Het individueel keuzebudget omvat alle vergoedingen/uitkeringen onderdeel van het jaarinkomen bovenop het brutosalaris. De bestuurder heeft besloten de salarisverhogingen, die conform de CAO van toepassing waren, niet toe te passen, zodat het brutosalaris voor 2019 gelijk is aan 2018. De bestuurder heeft geen leaseauto, maar ontvangt een vergoeding voor autokosten en gemaakte reiskosten. In totaal heeft de bestuurder in 2019 ontvangen € 4.810 aan onbelaste vergoedingen en een aanvullende bruto autokostenvergoeding van € 5.563.

Toerekening van de kosten van de werkorganisatie	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
	€	€	€
Projectsubsidies	30.715	0	93.530
Evenementen	394.070	373.486	407.973
Projecten en diensten	1.921.962	1.448.102	1.224.825
Innovatie projecten	380.017	389.775	269.099
Pleitbezorging en communicatie	176.234	209.520	316.741
Overige lasten doelstelling	0	67.500	128.602
Totaal besteed aan de doelstelling	2.902.998	2.488.383	2.440.770
Werving baten	472.535	330.636	412.265
Beheer en administratie	480.205	512.184	598.691
Totale verbijzonderde kosten werkorganisatie	3.855.738	3.331.203	3.451.726

9Toelichting Bestedingen 2018

Specificatie en verdeling bestedingen naar bestemming	Doelstelling						Werving baten	Beheer en administratie	Financiële lasten	Totaal werkelijk 2019	Begroting 2019	Totaal werkelijk 2018
	Project-subsidies Premieplan	Evenementen	Projecten en diensten	Innovatie projecten	Pleitbezor-ging en communicatie	Overige lasten doelstelling						
Directe lasten												
Subsidies en bijdragen	51.389	0	0	0	0	0	0	0	0	51.389	40.000	506.615
Aankopen en uitbesteed werk	0	569.000	1.377.518	375.374	307.277	147.651	868.422	0	6.756	3.651.998	3.753.172	3.032.901
Subtotaal directe lasten	51.389	569.000	1.377.518	375.374	307.277	147.651	868.422	0	6.756	3.703.387	3.793.172	3.539.516
Toerekeningen												
Personeelskosten	26.396	338.657	1.651.702	326.580	151.453	0	406.089	412.680	0	3.313.557	2.851.203	2.883.627
Huisvestingskosten	1.644	21.093	102.874	20.341	9.433	0	25.293	25.703	0	206.380	220.000	216.314
Kantoorkosten	1.881	24.127	117.675	23.267	10.790	0	28.932	29.401	0	236.073	163.500	153.631
Overige algemene kosten	794	10.193	49.711	9.829	4.558	0	12.222	12.420	0	99.728	96.500	198.154
Subtotaal toerekeningen	30.715	394.070	1.921.962	380.017	176.234	0	472.535	480.205	0	3.855.738	3.331.203	3.451.726
Totaal lasten	82.104	963.070	3.299.480	755.391	483.511	147.651	1.340.957	480.205	6.756	7.559.125	7.124.375	6.991.242

Ondertekening van de jaarrekening

Was getekend

Bestuur

Mw. C.E.M. Gielbert

Raad van Toezicht

Dhr. A.W. Kolff (voorzitter)

Dhr. F.H.M. Erkens

Dhr. M.J.M. Kardol

Dhr. R. Rempe

Mw. M.A. Sikken

Stichting Nationaal Ouderenfonds
Smallepad 30e
3811 MG AMERSFOORT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de directeur-bestuurder en Raad van Toezicht van Stichting Nationaal Ouderenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Stichting Nationaal Ouderenfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2019 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort, per 31 december 2019 en van het saldo van baten en lasten over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 met een balanstotaal van € 8.514.305;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2019 met een saldo van baten en lasten van € 300.518 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties' vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder voor de jaarrekening en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Amersfoort, 29 april 2020.

WITH accountants B.V.

Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van de Stichting Nationaal Ouderenfonds te Amersfoort

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.